

اطلاعات

یادداشت: «بدترین یا بهترین کار:» ابوالقاسم قاسم‌زاده
عصبانی شدن نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی و هنگامی او به ایران و رئیس‌جمهور ملـ نه‌تنها خردباری در افکار عمومی پیدا نکرد بلکه نفرت همه‌انسان‌های آزاده و صلح‌دوست را برانگیختـ. تذکری فراتر از گرایش‌های خطی و سیاسی در داخل کشور بی‌فایده نیست، بدترین کار در یک جمله این است که با عصبانیت رژیم صهیونیستی و جنگ‌طلبان نژادپرست در آمریکا همسو شویم و به ناگاه از صحبت تلفنی دو رئیس‌جمهور خبر و تفسیر منفی بسازیم و گمان بریم که با «بدترین کار» به اصول نظام جمهوری‌اسلامی یاری می‌رسیم و با خواست مردم همراه شدیم! به‌جای «بدترین کار» باید به بهترین کار اقدام کرد و به رئیس‌جمهور و هیات همراه او افرین فرستاد.

اعتراض

یادداشت: «دموکراسی با خودسری یکی نیست»؛ امیر مجیبان
تماس تلفنی با اوپاما که اعتراض مخالفان از تباطـا را پدید آورد...مخالفان مذاکره آن را کاری غیر لازم و آغاز مسیر سازش حتی تا سرحد سازش با رژیم صهیونیستی دانستند (نگاه کنید به مقالات و اخبار رسانه‌های مخالف مذاکره) از همین‌رو اعتراضاتی در هنگام ورود رئیس‌جمهور در فرودگاه با دعوت همین رسانه‌ها شکل گرفتـ. چگونه افرادی به این راحتی لایه‌های امنیتی را درنوردیده و بر ماشین رئیس‌جمهور مشـت می‌کنند؟ آیا لایه‌های امنیتی ضعیف است یا این اقدام کاری نمایشی بوده است؟ اگر روحانی به اتکالی نایب‌د مقام معظم رهبری از سیاست مستحکم نظام سخن می‌گوید و در مقابل اختلاف مسؤولان آمریکا را چونان ضعف آنها برمی‌شمارد اینک در داخل افرادی می‌خواهند بگویند که تسوان آن را دارند که با هیچ صراطی مستقیم نشوند. نباید فراموش کرد که نمایش دموکراتیک‌بودن جامعه که امری مطلوب است با اثبات خودسری و لجام‌گسیختگی یکی نیست.

قانون

یادداشت: «حرمت رئیس‌جمهور حفظ شود»؛ حشمت‌الله فلاحت‌نیشه
بالاخره سفر رئیس‌جمهور به نیویورک به پایان رسید. با وجود دستاوردها و تعاملاتی که روحانی و هیات همراه رئیس‌جمهور داشت، هنگام بازگشت وی به کشور، برخی جلو خوزروی رئیس‌جمهور را گرفتند، شعار مرگ بر آمریکا سر دادند و با رزتاپ کشش، اعتراض خود را نسبت به گفت‌وگوی تلفنی روحانی با اوپاما نشان دادند. چنین رفتاری طبیعی است. نباید فراموش کرد که ایران و آمریکا بیش از سه دهه قطع از تباطـا کرده‌اند و نمی‌توان توقع داشت یک‌شبه همه مسایل را فراموش کرد. از سوی دیگر مقلمات آمریکایی در اجلاس عمومی سازمان ملل برای کاهش سردادن شعار مرگ بر آمریکا از سوی مردم ایران تلاشی نکردند. بنابراین اکنون زمان آن نیست که نسبت به چنین شعار ی‌جهه بگیریم. اما به دور از چنین بحث‌هایی، حفظ حرمت رئیس‌جمهور تحت هر شرایطی لازم است. با این حال از آنجا که روحانی روحیه نقدپذیری دارد و قطعاً چنین رفتاری را پیگیری نمی‌کند، رسانه‌ها نباید روی چنین مسایلی مته به خشخاش بگذارند.

کیمیان

سر مقاله: «چه‌دادیم و چه گرفتیم؟»؛

حسین سرچشمدراری

مروری گذرا بر مواضع رسماً اعلام‌شده مقاملات آمریکایی به وضوح نشان می‌دهد که حریف نه‌فقط در مقابل نرمش‌ها و امتیازات ارایه‌شده از سوی رئیس‌جمهور محترم کشورمان هیچ امتیازی – تاکید می‌شود که هیچ امتیازی – نداده است، بلکه این نرمش و تسلیم را به حساب نیاز جمهوری اسلامی نوشته‌اند و به روال بارها تجربه‌شده، به‌جای امتیاز در مقابل امتیاز، بر مطالبات باج‌خواهانه خود از جمهوری اسلامی ایران نیز افزوده است. آقای روحانی هنگام ورود به تهران اعلام کرد که درخواست مکالمه از سوی آمریکا بوده‌است و اکنون سوال این است که اگر درخواست مکالمه از سوی آقای روحانی بوده است، آیا نیست‌شدن آن به آمریکایی‌ها یا شعار «دولت راست‌گویان» در تناقض نیست؟ و چنانچه این درخواست از سوی آمریکایی‌ها بوده است، نشان‌دهنده آن است که دولت آمریکا حتی در حد و اندازه اعلام‌نظر درباره یک مکالمه تلفنی هم صداقت نداشته و قابل اعتماد نیست، بنابراین پرسش بعدی آن است که جناب روحانی و هیات بلندپایه همراه ایشان با چه تحلیل و تفسیری از ضرورت اعتماد به آمریکا یاد کرده و با آن همه آنچه می‌خواستند، دست یافتیم؟ در تعامل اعتمادساز آمریکا به‌عنوان یکی از دستاوردهای سفر نیویورک یاد می‌کنند؟ و این چه «گام اعتمادسازی» است که هیچ‌یک از طرفین تماس حاضر نیستند مسؤولیت آن را برعهده بگیرند؟... انتظار گشایش اقتصادی از مذاکره و رابطه با آمریکا نهایت ساده‌لوحی است و به این نکته و مستندات آن خواهیم پرداخت.

روانی

یادداشت: «آقای روحانی! دسته سوم منتظر می‌مانند...» کبری آسوپار
روحانی در سفر به آمریکا اعلام کرد برای مذاکره اختیار تام دارد؛ این اختیار تام و شاید نشان از مجوز رهبری به او باشد این مجوز در هر حال از بدبینی‌ای که رهبری فرمودند نسبت به مذاکره دارند، کم نمی‌کند. رهبری فرموده بودند من بدبینم اما مخالفتی هم ندارم. حالا نوبت دولت روحانی است که نشان دهد از مجوز رهبری در جایی بهره نبرده که بعدتر پشیمان‌مان کند و ما با اقتدار به همه آنچه می‌خواستیم، دست یافتیم؟ جمله‌ای که زمانی و پس از پایان جنگ صدام حسین خطاب به مسؤولان جمهوری اسلامی گفت که «به همه آنچه می‌خواستید، دست یافتیم، ما منتظر می‌مانیم اما صبرمان از جنس مطالبه است؛ مطالبه از دولت یازدهم، مطالبه‌ای که بیشتر از حق خود، آن را وظیفه خویش در قبال سرزمینی می‌دانیم که بابت ایدئولوژی و انتقاد آن خون‌ها داده‌ایم.

سیاست

سرخنگوی وزارت خارجه آمریکا در گفت‌وگو با «شرق»:

خواستار لغو تحریم ها هستیم

فرنگیس بیات

عکس فارس

برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای در متن پایبندی به تعهداتش احترام می‌گذارد. اوپاما اضافه کرد که محک عمل برای ایران اقداماتی معنادار، شفاف و قابل تایید خواهد بود، که چنین اقداماتی موجب کاهش و برداشته‌شدن تحریم‌های جامع بین‌المللی موجود خواهد بود. اوپاما هم از احترام فراوانشان نسبت به مردم و ملت ایران صحبت کرد. **۴ روابط نزدیک‌تر میان تهران و واشنگتن جقدر چشم‌اندازهای آتی حل مناقشه هسته‌ای را تسهیل خواهد کرد؟**

همانگونه که هم آقای اوپاما و هم دکتر روحانی اشاره کردند، عکسش درست‌تر است: حل کردن مناقشه هسته‌ای می‌تواند راهگشای مهمی به‌سوی بهبود روابط بین کشورهای ما باشد.

۴ برداشت آمریکا از روشی که رئیس‌جمهوری ایران در حوزه دیپلماسی در پیش گرفته، چیست؟
هم رئیس‌جمهوری، هم وزیر امور خارجه آمریکا قویا باور دارند که فرصتی برای دیپلماسی وجود دارد و امیدواریم که دولت ایران از این فرصت استفاده کند. دنیا تاکنون از دولت رئیس‌جمهور روحانی و شخص وی، از توهین‌ها و سرزنش‌ها او به بهبود روابط ایران با جامعه جهانی، بسیار شنیده است. ایشان صریحاً خدمت دکتر روحانی گفت از حق ایران

مهدی دواتگری در گفت‌وگو با «شرق»:

پرونده حمله به لاریجانی از قم به تهران رسید

به سخنرانی رئیس مجلس را فراهم کرده بود.

انتقال پرونده، با هدف تسهیل در رسیدگی

حالا پرونده از قم راهی تهران شده تا دستگاه قضایی آسان‌تر به برخی از متهمان پرونده دسترسی داشته باشد. دواتگری تاکید دارد «اغلب متهمانی که اسمشان در پرونده قضایی حمله به سخنرانی رئیس مجلس درج شده، در تهران سکونت دارند و به همین خاطر مصلحت بر این بود که پرونده به تهران بیاید تا رسیدگی به آن برای دستگاه قضا آسان‌تر شود. اما به هر شکل پیگیری‌های لازم در قم نیز در دستور کار است.»

مراجع خواستار تنبیه خودسرها از سوی دستگاه قضایی هستند

او درباره اینکه درخواست روحانیون و مراجع قم از شما برای رسیدگی به این پرونده چه بوده، به «شرق» می‌گوید: «آنها اصرار داشتند که باید هر طور شده با جریان‌های خودسر برخورد شود. چراکه مناسفانه رشد این جریان‌ها در شهر قم به جایی رسیده بود که حتی مراجع و بیوت آیات عظام نیز از توهین آنها در امان نبودند. به همین خاطر در دیدار کمیته حقیقت‌یاب شایبه‌هایی از معطل ماندن پرونده در این شهر به گوش می‌رسید و از سوی دیگر تلاش نمایندگان برای ارسال پرونده از قم به تهران، نام برخی نمایندگان مجلس

نهم در پرونده حمله به سخنرانی علی لاریجانی درج شده. این نمایندگان اتفاقاً در قم پایگاه محکمی دارند و به سخنرانی‌هایشان در مسجد «اهل بیت» زمینه‌های حمله

سیاست

می‌تواند به دنیا نشان دهد که هدف برنامه هسته‌ای‌اش اهداف صرفاً صلح‌آمیز است. نامه همچنین این پیام را منتقل کرد که پرداختن به مساله اتمی اقدامی سریع می‌خواهد، زیرا همان‌طور که ما بارها گفته‌ایم روزه حل این مساله از طریق دیپلماسی باز است اما برای همیشه باز نخواهد ماند. **۴ طرف آمریکایی تا چه میزان آمادگی دارد تا در مقابل گام‌های اعتمادساز ایران، گام‌های مشابهی بردارد؟**

ایالات متحده و گروه ۵+۱ حاضر است اقدامات اعتمادسازی ایران را با اقدامات اعتمادسازی متقابل خود پاسخ دهد. پیشنهادهای گروه ۵+۱ که در آلمانی بی‌پاسخ ماند همان ویژگی را داشت و ما امیدواریم دولت جدید ایران به این پیشنهاد پاسخی محتوایی دهد. **۴ بسیاری روشنفکران اعتقاد دارند که برخلاف ادعای آمریکا، تحریم‌ها مردم ایران را نشانه گرفته، آمریکا برای رفع تحریم‌ها به‌ویژه در حوزه‌های مربوط به اقدام بشردوستانه، چه اقدامات سریعی در دستور کار قرار خواهد داد؟**

تحریم‌هایی که شما از آن صحبت می‌کنید توسط جامعه جهانی و آن هم در پی خودداری ایران از عمل حرف تا عمل تفاوت هست – به قول معروف بین حرف تا عمل یک آسمان فاصله است. ما اکنون تمرکزمان بر عمل است، اقدامات عملی برای پشتیبانی از گفته‌ها ما را معتمدیم که حالا فرصتی برای دیپلماسی هست. **۴ انگیزه رئیس‌جمهوری آمریکا از فرستان نامه برای حسن روحانی چه بود؟ این نامه شامل چه جزئیات و محور هایی بوده است؟**

دولت آمریکا در مورد محتوای مکاتبات دیپلماتیک خود، از جمله مکاتبات دیپلماتیک رئیس‌جمهور اوپاما اظهار نظری نمی‌کند. اما انگیزه نوشتن نامه از میل رئیس‌جمهور اوپاما به حل پرونده اتمی ایران از طریق دیپلماسی ناشی می‌شود. او بارها گفته است که خواهان راه‌حلی دیپلماتیک برای مساله اتمی ایران است، راه‌حلی که به نگرانی‌های جامعه جهانی در مورد ابعاد احتمالی نظامی برنامه اتمی ایران بپردازد، در حالی که حقوق ایران را نیز، به‌عنوان کشور عضو معاهده عدم‌گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان‌بی‌تی)، حفظ کند. رئیس‌جمهوری اوپاما در این نامه اشاره کرد که ایالات متحده آماده حل مساله اتمی به شیوه‌ای است که ایران

در میان بود و آقای بنز. فیلم را سعید مرتضی – که آن موقع رئیس سازمان تامین اجتماعی بود – گرفته بود و به دست احمدی‌نژاد رسانده بود. واکنش آن روز رئیس مجلس موجب شد تا برخی نمایندگان از جمله حمید رسایی و سردار کریمی قدوسی در روزهای بعد از سخنرانی در مسجد «اهل بیت» سخنانی بر زبان آورند، که به‌زعم کمیته حقیقت‌یاب مجلس، در تحریک افراد برای حمله به سخنرانی رئیس مجلس تاثیرگذار بوده. اگرچه مهدی دواتگری پیش‌بینی خاصی از زمان رسیدگی به پرونده ارایه نمی‌دهد اما همه گفته برخی دیگر از اعضای کمیسیون امنیت، به دلیل حساسیت و اهمیت ماجرا، دستگاه قضایی موضوع رسیدگی به این پرونده را در اولویت قرار خواهد داد.

ادامه از صفحه ۳

روحانی در نیویورک چه می‌کرد؟

آنها می‌خواهند که بتوانند به راحتی تحصیل کنند، به موسیقی گوش بدهند، کتاب بخوانند و فیلم ببینند و به باقیی نقاط دنیا سفر کنند. اینها یعنی تحریم باید برداشته شود. ایین واقعیت که روحانی با اوپاما دست نداد و تلفنی صحبت کرد، گویای این است که چقدر کار برای روحانی دشوار بوده است؛ مثلاً این احتمال که عکسی از این دیدار احتمالی بیرون بیاید و تبدیل به بهانه‌ای برای تندرهای داخلی علیه روحانی شود؛ آن هم در موقعیتی که روحانی هنوز هیچ چیز برای اثبات موفقیت آمیزبودن مذاکرات در دست ندارد؛ موضوعی که البته نشان می‌دهد چر عمل‌گرایان با تندرهای هسته‌ای باید اتفاق بیفتد. «ژئوپلیتیک» همیشه در مورد اهرم‌هاست، اینکه چه کسی آن را در اختیار دارد و چه کسی ندارد. امروز رفتن به سمت میز مذاکره، راه ما را مشخص کرده است. این موضوعی است که به اعتبار اوپاما فراهم آمده است، ما باید

ادامه از صفحه اول

در باب جرم سیاسی

و در نتیجه جرایمی نظیر تبلیغات بر ضد نظام، تشویش اذهان عمومی، تشکیل گروه‌های غیرقانونی یا عضویت در چنین گروه‌هایی – که با همین عبارت در قوانین آمده است هرچند دارای ایهام هستند و موارد و مصادیق آنها دقیقاً روشن نیست – جرم سیاسی محسوب می‌شوند. با گذشت زمان و تحولات فکری و نیز تحولات سیاسی و انقلابات قرون ۱۹ و ۲۰ نوع برخورد با جرم سیاسی نیز دگرگون شد. این تحولات سبب آشکارشدن و مورد توجه قرار گرفتن این واقعیت شد که جرم سیاسی مفهومی است نسبی و هیچ عملی در حقیقت و ماهیت خود «جرم سیاسی» محسوب نمی‌شود و این ما هستیم که به‌عنوان جامعه در شرایطی خاص عملی را جرم سیاسی محسوب می‌کنیم. از جمله امتیازاتی که سیاسی شمرده‌شدن مورد اتهام برای منتهم به‌دنبال دارد محاکمه در حضور هیات منصفه است، هیات منصفه تا حد زیادی این نگرانی را کاهش می‌دهد، به این دلیل که قضاوت درباره بعضی «موضوعات» منطقی باید بر عهده عموم مردم باشد. بی‌طرفی هیات منصفه وقتی مسلم می‌شود که انتخاب اعضای آن مستقل از هرگونه دخالت و نفوذ دولت باشد، در ایران اعضای هیات منصفه برای یک مدت محدود به‌طور ثابت از طرف مقامات دولتی تعیین می‌شوند و این در تضاد با اصل بی‌طرفی هیات منصفه است. اصل ۱۶۸ قانون اساسی صراحتاً علنی‌بودن و حضور هیات منصفه در دادگاه‌های رسیدگی به جرایم سیاسی را لازم می‌داند، حتی این اصل قانون اساسی اختیار رییس دادگاه را برای برگزاری غیرعلنی محاکمه در جرم عمومی که از اختیارات وی می‌باشد با وضوح و قطعیت از بین برده. علنی‌بودن محاکمات سیاسی نیز از دیگر امتیازاتی است که قانون برای متهمان سیاسی قابل شده تا به این ترتیب بی‌طرفی روند محاکمه در نزد افکار عمومی، به دایره گذاشته شود و امکان هرگونه خلاف و اعمال نفوذ به حداقل برسد. از دیگر امتیازاتی که مجرمان پانتهمن سیاسی از آن برخوردارند «اصل عدم استرداد مجرمان سیاسی» است. مجرمان سیاسی درمورد نحوه محکومیت هم از امتیازاتی برخوردارند و معمولاً درمورد این نوع مجرمان مجازات‌های خفیف‌تری در نظر گرفته می‌شود و سعی می‌شود در نحوه مجازات آنان شون آسانی مورد توجه قرار گرفته و شخصیت و حیثیت فردی مجرم حفظ شود. از لحاظ آثار محکومیت نیز معمولاً مجرمان سیاسی از امتیازاتی برخوردارند و ارتکاب جرم سیاسی به‌عنوان اسبقه جزایی محسوب نمی‌شود و برخلاف مجرمان عادی درمورد مجرمان سیاسی نمی‌توان مجازات‌های تبعی و تکمیلی و محرومیت از حقوق اجتماعی (از قبیل استخدام، انتخاب‌شدن و...) در نظر گرفت، تکرار جرم سیاسی موجب تشدید مجازات نمی‌شود، شرایط غوغ مجرمان سیاسی آسان‌تر و سابقه تکفیری (سو+پیشینه) در مدت کمتر از سخل کفیری‌شان حذف می‌شود. از مطالعه و مذاقه در اصل ۱۶۸ ق.ا در می‌بایم که ق.ا رفتار ملایمت‌آمیز و توأم با ارفاق را برای مجرمان و متهمان سیاسی توصیه می‌کند و هدف واضعان این قانون قابل‌شدن امتیاز برای مجرمان سیاسی و رفتار ملایم‌تر با متهمان سیاسی است.

حداقل دستاوردهای نیویورک

۱۲- ضعیف‌شدن صداهای مخالف و رسانترشدن صداهای موافق ایران.
۱۳- بازترشدن فضای رسانه‌ای داخل کشور.
۱۴- ایجاد حس خوشبینی در مردم و بازگشت اعتماد به جامعه با کهدشن یأس و ناامیدی.
و هنوز می‌توان از این دستاوردها برشمرد. می‌توان از متن سخنرانی «حسن روحانی، ایراد گرفت. می‌توان بهانه‌ها و ایرادهای دیگر هم یافت. اما آنچه را نمی‌توان نادیده انگاشت، دستاوردهای ارزشمندی است که از رهگذر این سفر عاید شده است. دستاوردهایی که پس از پایان سفر همچنان استمرار خواهند داشت.

ادامه از صفحه ۲

نامه ۱۷۰ امضایی نمایندگان برای تقدیر از مواضع «روحانی» در نیویورک
علی‌اصغر زارعی از دیگر نمایندگان اصولگرایانی است که مواضعی متشابه حمید رسایی دارد. او معتقد است: «آمریکایی‌ها به‌دنبال ژُست مذاکره با ایران هستند و در حقیقت تمام اهداف مذاکره همین است. نه محتوای مذاکره»! احمرضا دستسبیک که رئیس جمهوری را در سفر به نیویورک همراهی کرده، نیز اقدامات خودسرانه و خارج از قانون را آسیب‌زا می‌داند «اقدام‌های خودسرانه می‌تواند برای رسانه‌های غربی خوراک فراهم کند، اما در مجموع هیچ‌کس با نقد منصفانه مخالفتی ندارد؛ به هر حال وزیر امور خارجه پس از بازگشت باید در کمیسیون امنیت ملی گزارش کاری ارایه داده و درباره جزئیات دیدارها با نمایندگان سخن بگوید. فراسکیون اصولگرایان نیز چهارشنبه در جلساتی غیرعلنی سفر روحانی به نیویورک را بررسی خواهد کرد. همچنین رایزنی‌ها برای حضور روحانی در هیات ریسه مجلس در دستور کار است. اما فراسکیون رهروان ولایت، فراسکیونی که این روزها به‌عنوان فراسکیون اکثریت در مجلس شناخته می‌شود، نتایج مذاکرات روحانی در نیویورک را مثبت ارزیابی کرده. اسماعیل جلیلی در همین زمینه تاکید دارد: «اتفاقات رخ‌داده در فرودگاه به هنگام بازگشت روحانی از سفر در نشست فراسکیون رهروان مطرح شد و رسیدگی به این موضوع و تصمیم‌گیری در خصوص آن با دسترس‌بی اطلاع‌ات دقیق‌تر امکان‌پذیر خواهد بود.» با وجود مخالفت‌های پرآکنده در مجلس، خروجی آرای نمایندگان نشان از همراهی آنها با مواضع اخیر دولت یازدهم دارد؛ مواضعی که در چهاردهم اخیر بی‌سابقه بوده و امروز فضای تازم‌ای از گفت و گو و تعامل را پیش‌روی ایران و آمریکا قرار داده است.